

ชื่องานวิจัย	การศึกษาและการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวชอง ในภาคตะวันออกเฉียง
ชื่อผู้วิจัย	นายสุวิชัย โกศัลยะวัฒน์
ปีที่ทำเสร็จ	ธันวาคม 2543

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาความต้องการทางการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาวชอง พื้นที่ศึกษาคือตำบลคลองพลู กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี วิธีการวิจัยประกอบด้วย การศึกษาจากเอกสารและการออกภาคสนาม ซึ่งมีการสังเกต การสัมภาษณ์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ พระสงฆ์ ครู ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ของทางราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ชองเป็นชนพื้นเมืองเดิมอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงมานานแล้ว โดยเฉพาะในจังหวัดจันทบุรี ที่กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ ทุกคนได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมาย นับถือศาสนาพุทธ และยังมีความเชื่อเรื่องผีอยู่ด้วย มีภาษาพูด ประเพณีและวัฒนธรรมบางอย่างต่างไปจากคนไทยและยังถ่ายทอดกันอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะภาษาพูด และวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เมื่อการคมนาคมและการสื่อสารระหว่างตำบลกับตัวเมืองสะดวกขึ้นตามแผนพัฒนาจังหวัด ทำให้ชองมีการผสมผสานทางวัฒนธรรมกับคนไทยในเมืองมากขึ้นจึงเหลือวัฒนธรรมของตนเองน้อยลง ชาวชองมีการปรับตัวมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยในการดำรงชีวิตและคิดต่อกับทางราชการตามกฎหมาย ในด้านการศึกษารัฐบาลได้ใช้

นโยบายเดียวกับคนไทยทั่วไปตามข้อกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 เป็นแนวทางจัดการศึกษา

2. การศึกษาในระบบโรงเรียนของเด็กชองในตำบลคลองพลูนั้นเด็กสามารถเรียนได้ถึง 12 ปี เพราะในพื้นที่มีโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาตั้งอยู่ทั้ง 2 ระดับ ในโรงเรียนประถมศึกษา คือโรงเรียนวัดคลองพลูเปิดสอนระดับชั้นอนุบาลด้วย จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง อยู่ในกลุ่มตะเคียนทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีครู 14 คน นักเรียน 314 คน สอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ปรับปรุง พ.ศ. 2533 ซึ่งมีการปรับหลักสูตรบ้างเพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยเฉพาะวิชาในกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ นักเรียนเห็นว่าวิชาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก แต่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชองเลยเพราะหลักสูตรไม่ได้กำหนดไว้ โรงเรียนได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามวัฒนธรรมไทย จัดห้องเรียนโดยไม่แบ่งแยกตามเชื้อชาติ แต่ให้เรียนร่วมกัน ซึ่งไม่มีปัญหาขัดแย้งทางเชื้อชาติ ครูทุกคนเป็นคนไทย และไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับชนต่างวัฒนธรรมมาก่อน

ปัญหาการเรียนการสอนในโรงเรียนคือสอนไม่ทันตามหลักสูตร ขาดแคลนอุปกรณ์การสอน นักเรียนมีปัญหาด้านภาษา ทำให้เรียนช้า ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น เพราะพูดภาษาของที่บ้านและพูดภาษาไทยที่โรงเรียน แต่ทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีขึ้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับครู ครูกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับโรงเรียนไม่มีปัญหาเลย ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อครูและโรงเรียน ผลการเรียนของเด็กชองไม่ต่างจากเด็กไทย การลาออกกลางคันและตกซ้ำชั้นมีน้อย ส่วนมากเมื่อจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้วนักเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาถึงร้อยละ 98

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไปศึกษาต่อกันมากคือ โรงเรียนคลองพลูวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมประจำตำบลแห่งเดียวในพื้นที่ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อยู่ห่างจากโรงเรียนวัดคลองพลู 3 กิโลเมตร เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2542 และจะมีถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีต่อไป

มีครู 16 คน มีนักเรียน 195 คน สอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ปรับปรุง พ.ศ. 2533 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ปรับปรุง พ.ศ. 2533 ไม่มีการปรับหลักสูตรแต่มีการเพิ่มเติมเนื้อหา เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เพียงพอที่จะไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้น โรงเรียนได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเป็นแบบไทย ไม่มีเอกลักษณ์ของชาวชองเลย และในหลักสูตรก็ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชอง นักเรียนต้องการรู้เรื่องเกี่ยวกับชองบ้าง เพื่อเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เพราะยอมรับว่าคนมีเชื้อสายชอง

ปัญหาที่พบในโรงเรียนคือ สอนไม่ทันตามหลักสูตร เนื้อหาไม่สอดคล้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน ขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน และขาดแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม แม้ว่าครูทุกคนเป็นคนไทย แต่ก็ไม่มีปัญหากับนักเรียน นักเรียนด้วยกันก็ไม่มีความรู้สึกแบ่งแยกเรื่องเชื้อชาติ ผู้ปกครองยอมรับและมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนเพื่อให้ลูกหลานได้เรียนต่อในพื้นที่ และส่งเสริมให้ลูกหลานเรียนต่อระดับสูงขึ้นด้วย เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนส่วนมากไปศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งที่โรงเรียนเดิมและโรงเรียนในตัวจังหวัด

3. การศึกษานอกโรงเรียนของเด็กและราษฎรชาวชองในตำบลคลองพลูได้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐไม่มากนัก เพราะเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นครั้งคราว แต่มีการถ่ายทอดและเรียนรู้วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ภาษา ประเพณี จากสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา กลุ่มเพื่อน และกลุ่มสังคมในพื้นที่ วิธีถ่ายทอด คือการพูดคุยกัน ลอกเลียนแบบ พฤติกรรม สอนกันเป็นกลุ่มย่อยภายในบ้าน ทำให้ยังคงรักษาและสืบทอดความเป็นชองอยู่ได้โดยตรง ปัญหาที่พบคือราษฎรไม่มีเวลาไปศึกษาอย่างเป็นทางการเพราะวัยและเวลาซึ่งต้องทำงานทำให้ไม่สนใจเรียน และความรู้บางอย่างขัดกับความเชื่อและวิถีชีวิตเดิม จึงไม่ยอมรับความรู้ใหม่และนิยมเรียนรู้กันเองอย่างไม่เป็นทางการมากกว่ารูปแบบที่เป็นทางการ

4. การพัฒนารูปแบบการศึกษาของชาวชองในตำบลคลองพลูตามนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีนั้นสามารถทำได้เพราะในพื้นที่มีโรงเรียนทั้ง 2 ระดับตั้งอยู่ และเด็กในพื้นที่ส่วนใหญ่ศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว แต่ควรปรับเนื้อหาและเพิ่มเติมเนื้อหาให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่รวมทั้งเพิ่มการศึกษานอกโรงเรียน

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ควบนำวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านที่มีคุณค่าและมีประโยชน์มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นการรักษาและสืบต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป และบูรณาการเข้ากับวัฒนธรรมไทยได้อย่างกลมกลืน

Abstract

The purpose of this research is to study the educational state, problems and its needs of the Chong, both in and out of school for development of the fundamental education (Twelve years) in Tumbol Klongplu, Kao Kitchagoot District, Chantaburi Province. The methods used for this research are documentary analysis and field work with an emphasis on participant observation, in-depth interview and participant activities of key informants such as monks, school teachers and principals, educational administrators, students, parents and government officials in the area. The research finding are as follows :

1. Chong at tumbol Klongplu. Kao Kitchagoot District who are the primitive people lived in the eastern region. especially in Chantaburi province, for a long time. They still speak a dialect of Chong language. have different culture and tradition from Thai culture but have received the Thai Nationality. Most of them are Buddhist but still respect the animism and superstition in daily life. According to the Province Development Plan, there are comfortable of transportation and communication from tumbol Klongplu to Chantaburi, Chong's way of life have been assimilated into the Thai society to a degree that there are very little tradition left for themselves. It makes Chong's people adapt to the Thai tradition from time to time. The educational policy for Chong is the same as Thai's, that is the National Scheme of Education B.E. 2535.

2. The formal education of Chong at tumbol Klongplu has one medium sized primary school under the jurisdiction of the office of National Primary Education Commission and has one medium sized secondary school under the jurisdiction of the general Education Department, Ministry of Education.

The primary school, namely Wat Klongplu, consists of 314 students, 14 teachers and is responsible for the teaching early childhood level up to prathom 6. The curriculum used in this school is the Standard Primary Curriculum B.E. 2521 (Adapted B.E.2533). there is a low level of the content modification in the curriculum to suit the local needs and circumstances of the Chongs. However, students' opinion is that the subject in supported life-experience group and the one in supported habit-character group are very useful for daily life. Moreover, there are no contents concerning Chong's tradition and culture in the curriculum and the school environment is culturally Thai. There is no obvious Chong identity in the school. All of teachers are Thai and have no experience about the Chongs.

For the teaching and learning processes in school, students are not divided into groups according to their ethnic differences. In one class, it is consists of both Thai and Chong races but the conflicts have never been resolved. The problems of teaching and learning are the unsuitable curriculum as well as lack of instructional equipments and the language problem especially in the first few grades because the students speak Chong at home and speak Thai at school. One of the solutions are organized by activities as a leisure. Generally, There are good relationships among students, students and teachers, teachers and parents, parents and school. Parents have a positive attitude toward teachers and school. The Chong's scholastic achievement is on the average, the same level as Thai students. The rate of drop-outs is low and 98 percent of students have the opportunity for further education at the secondary level.

The secondary school, namely Klongplu Wittaya, is the only local secondary school in the area, located 3 kilometers from the primary school to the north, consists of 195 students, 16 teachers and is responsible for teaching mathayomsuksa 1 level up to mathayomsuksa 5 in the academic year 2542. Mathayomsuksa 6 will be established in the

next academic year. The curriculum of junior secondary level (M.S. 1-3) used in this school is the Standard Secondary Curriculum B.E. 2521 (Adapted B.E. 2533) and the one of senior secondary level (M.S. 4-5) is the Standard Secondary Curriculum B.E. 2524 (Adapted B.E. 2533). There is no modification of the content in the curriculum but the teacher added some academic issues for further study at the higher education. There are also no contents concerning Chong's culture and tradition and the school environment is traditionally Thai. Students need to know about Chong's history and culture for dissemination their background and they accept that their races are Chong.

The problems of education in Klongplu Wittaya school are the unsuitable curriculum, lack of instructional instruments, supplementary books and knowledgable resources. Moreover, the number of teachers is insufficient. Also, they do not have enough time to prepare and construct the teaching aids. According to the students, they think that the content is not useful for daily life but It is worth for further studying at the higher education level. All of teachers in this school are also Thai and they do not have experiences concerning the Chongs but there are no problems with students. Normally, there is good understanding between teachers and parents. They also accept and have a good attitude to teachers and school as well as agree with students to further study in the higher levels both at the vocational College and at the senior high school level in the same school and in the province.

3. The nonformal education of Chongs in Tumbol Klongplu had been received very little attention from the governmental organizations for each year, because they sometimes occasionally work in the area. At present, the teaching and learning process of nonformal and informal education is transmitted from different social groups in the community. That is the Chong children learn mainly from their family, monks and peers groups. This includes the learning of Chong history, culture, belief in spirits, local wisdom and their spoken language. Most of the teaching methods used are teaching through daily life activities, conversation, explanation, behavioral imitation, and small group

demonstration in their house. This is the direct way to preserve and transmit their culture to young generation.

The problems of nonformal education for Chong people is that it is not interesting to study due to the age, health and routine work as well as some the subjects contents make them confused and are opposite to their beliefs.

4. Suggestions for the development of education for the Chongs in tumbol Klongplu according to the policy of 12-years fundamental education are possible because of having the school both primary and secondary level situated. Most of students have continued their education after completeness compulsory education. The curriculum should be added Chong's content concerning history, tradition, and culture and supplemented with training programs concerning different cultural people for teachers. Teaching and learning processes should be added the local wisdom and cooperation with people in the area for the cultural conservation, preservation, extension and the appropriateness of integration with Thai Society.